

TATITRA IRAISAM-PIRENENA MOMBA NY FAHALALAHANA ARA-PIVAVAHANA HO AN'NY TAONA 2020, TETO MADAGASIKARA

Famintinana ankapobeny

Ambaran'ny Lalampanorenana fa malalaka ny hevitra sy ny fanehoan-kevitra ara-pivavahana ary voarara kosa ny fanilikilihana ao amin'ny toeram-piasana noho ny antokom-pivavahana. Misy koa lalàna hafa miaro ny fahalahana ara-pivavahan'ny isam-batan'olona manoloana ny fanararaotana ataon'ny fanjakana na ny tsy miankina. Notohizan'ny fanjakana ny fampiharana ny lalàna mikasika ny fizakana ny zom-pirenena izay nivoaka ny taona 2017. Nilaza ireo Silamo teraka teo an-toerana fa voakasik'io lalàna mikasika ny fizakana ny zom-pirenena io, ary na dia efa ela aza izy ireo no nonina teo amin'ny firenena dia mbola misy tsy mizaka ny zom-pirenena Malagasy ihany ny havany sasany. Tsy hahafahana mampihatra ilay rafitra izay mamela ny zaza teraka teo an-toerana, izay nateraky ny ray aman-dreny tsy manana firenena, ho tonga olom-pirenena ho azy io fehezan-dalana io.

Misy mpivavaka avy amin'ireo fiangonana protestanta evanjelika sasany nilaza fa misedra fanavakahana eo amin'ny sehatry ny asa izy ireo noho ny fiangonana misy azy, indrindra ireo izay mitandrina ny andro sabata sabotsy.

Nifampiresaka tamin'ireo tompon'andraikitra tao amin'ny Ministeran'ny Atitany ireo tompon'andraikitra ao amin'ny Masoivoho Amerikanina mikasika ny firaketana an-tsoratra ireo vondrom-pivavahana. Nandritra ny taona dia nihaona tamin'ireo mpitonundra fivavahana ihany koa ny tompon'andraikitra ao amin'ny Masoivoho Amerikanina ary nikarakara fiaraha-midinika nampitain-davitra mikasika ny fahalahahan'ny fivavahana niaraka tamin'ireo solontena avy amin'ireo vondrona antokom-pivavahana vitsy an'isa sy ny fiarahamonim-pirenena.

Fizarana I. Fitsinjarana ny mponina araka ny finoana arahiny

Araka ny fanombanan'ny Fitondrana Amerikanina dia mahatratra 27 tapitrisa ny isan'ny mponina (tombana tamin'ny antsasaky ny taona 2020). Araka ny fanisam-bahoaka farany tamin'ny taona 1993 dia ny 52 isan-jaton'ireo no manaraka finoana nentim-paharazana, 41 isan-jato ny Kristiana, ary 7 isan-jato ny Silamo. Matetika no ahitana olona mampifandimby anaram-pinoana na mampifangaro fomba, ary maro ny olona mampivady ny finoana nentim-paharazana amin'ny finoana Kristiana na Silamo.

Tombanan'ny mpitarika Silamo sy ny avara-pianarana eo an-toerana ho manodidina ny 15 hatramin'ny 20 isan-jaton'ny mponina ny isan'ny Silamo. Any amin'ny morontsiraka avaratra andrefan'ny nosy no tena ivondronan'ireo fiarahamonina Silamo; ary ao afovoan-tany kosa no tena maro an'isa ny mpino Kristiana. Nanambara ireo mpitarika ny finoana Silamo sy ireo avara-pianarana fa Sunnite no ankamaroan'ireo Silamo. Ny taranaky ny Karana sy Pakistaney ary ny

Komoriana no maro an'isa indrindra amin'ireo Silamo, na dia tsy mitsahatra mitombo isa aza ireo teratany Malagasy mivadika ho Silamo.

Araka ny tatitry ny antokom-pinoana samihafa eo an-toerana dia saika ho ny antsasaky ny mponina no Kristiana. Ireto avy ireo antokom-pinoana Kristiana efatra tena misongadina: Katolika Romana, Loterana, Anglikana, ary ny Fianganan'i Jesoa Kristy eto Madagasikara (fiangonana FJKM). Misy koa ny vondrona madinika kokoa toy ny Fianganan'i Jesoa Kristy ho an'ny Olo-masin'ny Andro Farany (Mormon), ny Vavolombelon'i Jehovah, ny Fianganana Advantista mitandrina ny Andro Fahafito, ary ny antokom-pinoana evanjelika protestanta miforona eo an-toerana izay mitombo isa.

Misy Hindou sy Jiosy vitsy an'isa ihany koa eo an-toerana.

Fizarana II. Momba ny fanajan'ny fanjakana ny fahalalahana ara-pivavahana

Rafitra ara-dalana

Ambaran'ny Lalàmpanorenana fa malalaka ny hevitra sy fanehoan-kevitra ara-pivavahana ary voarara kosa ny fanilikilihana ao amin'ny toeram-piasana nohon'ny antony ara- nohon'ny antony ara-pivavahana. Misy koa lalàna hafa miaro ny fahalalahana ara-pivavahan'ny isambatan'olona manoloana ny fanararaotana ataon'ny fanjakana na ny tsy miankina. Voalazan'ny Lalàmpanorenana koa fa izany zò izany dia voafetra raha ilaina ho fiarovana ny zon'ny hafa na hiarovana ny filaminam-bahoaka, fiandrianam-pirenena na ny fiarovana ny firenena.

Voararan'ny fehezan-dalàna mikasika ny asa ny fanavakahana ara-pivavahana any anivon'ny sendika sy ny fikambanana arak'asa.

Takian'ny lalàna hisoratra anarana any amin'ny Ministeran'ny Atitany ny vondrom-pivavahana. Izay vondrom-pivavahana voasoratra anarana no mahafeno ny fepetra takian'ny lalàna handraisana fanomezana sy tolota hafa. Azon'izy ireo atao koa ny mangataka lalana tsy handoa hetra isaky ny mandray fanomezana, isan avy any ivelany. Azon'ny vondrom-pivavahana voasoratra anarana amin'ny fanjakana atao ihany koa ny mandray tany avy amina olon-tsotra mba hananganana toeram-pivavahana; na izany aza anefa, voalazan'ny lalàna fa tsy maintsy averin'ny tompon'ny tany amin'ny fanjakana aloha ilay tany, dia ny fanjakana indray no manolotra izany amin'ilay vondrom-pivavahana. Ny vondrona mahazo misoratra anarana dia izay ahitana mpikambana miisa 100 farafahakeliny, ahitana filan-kevi-pitantanana voafidy ahitana mpikambana miisa sivy farafahakeliny, izay samy tsy maintsy mizaka ny zom-pirenena Malagasy avokoa.

Izay vondrom-pivavahana tsy mahafeno ny fepetra ho an'ny fanoratana anarana dia afaka misoratra anarana ho "fikambanana tsotra", izay tsy manan-jo mandray fanomezana tsy

andoavanketra na manao fotoam-pivavahana, fa avelan'ny lalàna hanao asa sosialy fotsiny ihany. Izay fikambanana manao hetsika mety hitera-doza na manakorontana dia mety horavana na hofoanana ny fahazoan-dalana nomena azy hisoratra anarana. Tsy maintsy mangataka lalana tsy handoa hetra ny fikambanana tsotra isaky ny mandray fanampiana avy any ivelany. Raha misy teratany vahiny ny mpitarika na mpikambana ao amin'ny vondrona iray, dia azon'izy ireo atao ny manangana "fikambanana heverin'ny lalàna ho vahiny." Izay fikambanana ahitana mpitarika vahiny na mpikambana vahiny ao amin'ny filan-kevi-pitantanana ihany no heverina ho vahiny. Ny fikambanana vahiny toa izany dia tsy mahazo afa-tsy fahazoan-dalana vonjimaika, izay tsy maintsy havaozina ary arahana fepetra hafa. Tsy voararan'ny lalàna ny fahitana mpikambana vahiny ao anatin'ny fikambanana eo an-toerana.

Tsy manao fanabeazana ara-pivavahana ny sekolim-panjakana. Tsy misy nefà lalàna mandrara na mametra ny fanabeazana ara-pivavahana any amin'ny sekolim-panjakana na sekoly tsy miankina.

Mitaky fahazoan-dàlana avy amin'ny fitondrana ny hetsika an-kalamanjana rehetra, anisan'izany ny hetsika ara-pivavahana toy ny fanompoam-pivavahana an-kalamanjana.

Nanao sonia ny Fifanekena iraisam-pirenena momba ny zò sivily sy ny zò ara-politika i Madagasikara.

Fomba fanaon'ny fitondrana

Nanambara ny mpitarika Silamo sy ny mpanao gazety fa nisy fiantraikany hatrany ho an'ny fiarahanonina Silamo ilay fehezan-dalàna mikasika ny zom-pirenena, saingy nihanalefaka kokoa nohon'ny tany talohan'ny 2017, rehefa namoaka fehezan-dalana vaovao mikasika ny fizakana zom-pirenena ny fanjakana. Tsy voaresaka tao amin'ny fehezan-dalana vaovao nivoaka ny taona 2017 ny momba ireo zaza nateraky ny olona roa samy tsy manana firenena. Tsy afaka nizaka ny zom-pirenena ireo olona ireo na dia efa taranaka maro mifandimby aza no nonina teo an-toerana. Araka ny fehezan-dalàna momba ny fizakàna zom-pirenena, izay ankizy tsy fantatra ray aman-dreny dia anaovana fanombanana miainga amin'ny endriny ivelany, foko nihaviany ary lafin-javatra hafa. Ny fanovana natao tamin'io fehezan-dalana ny taona 2017 io kosa nefà dia nahafahan'ny reny Malagasy namindra ny zom-pireneny tamin'ny zanany, izay nolazain'ireo mpitarika ny fivavahana Silamo fa nanamaivana ny sasany amin'ireo olana mifandraika amin'ny famaritana ny zom-prenen'izy ireo. Nanambara hatrany ny mpitarika Silamo fa ilay fehezan-dalàna mikasika ny zom-pirenena dia nisy fiantraikany be loatra tamin'ny fiarahanonina Silamo raha ampitahaina amin'ny habetsak'izy ireo, satria maro amin'izy ireo no taranaky ny mpifindra monina hany ka tsy nahazo ny zom-pirenena Malagasy, na dia efa taranaka maro nifandimby aza no nonina teo an-toerana. Sarotra ho an'ny ankizy taranaka Indiana, Pakistaney ary Komoriana koa ny nahazo zom- pirenena, hany ka maro loatra ny tahan'ny Silamo tsy manana zom-pirenena. Nisy mpanao lalàna iray izay nanoso-kevitra ny hanitsiana io fehezan-dalàna

mikasika ny zom-pirenena io naminavina tamin'ny volana Jona lasa fa olona tsy manana firenena manodidina ny 15.000 no mety hahazo tombony amin'izany fanitsiana izany.

Mbola nampidirin'ny fanjakana tao anatin'ny andro tsy fiasana manerana ny nosy ny Aïd al-Fitr sy ny Aïd al-Adha ary nifampidinika tamin'ny vondrom-piarahamonina Silamo izy ireo tamin'ny famaritana ny daty.

Notazomin'ny tompon'andraikitra eo an'ivon'ny tananan'Antananarivo ny famerana ny ora fivavahana ho an'ny fiangonana evanjelika Vahao ny Oloko. Nametraka io famerana io ny manam-pahefana monisipaly ny taona 2019 tao aorian'ny fitarainan'ireo manodidina mahakasika ny tabataba andro aman'alina avy ao am-piangonana. Ho setrin'izany dia nanapkevitra ireo mpitondra fivavahana hifindra ivelan'ny tanan-dehibe ny volana Oktobra hisorohana ny fitarainana mitovy amin'izany ary niverina tamin'ireo ora fivavahana nahazatra.

Nilaza ireo mpitondra fivavahana sasany fa nisy ffitsabahana tafahoatra nataon'ny fanjakana rehefa nametra ny fanokafana ireo toeram-pivavahana taorian'ny fampiatoana tanteraka hisorohana ny fiparitahan'ny COVID-19. Ohatra amin'izany: tsy navelan'ny fanjakana hizara komino ny fiangonana rehetra noho ny fiheverana fa mety hamindra aretina izany. Nisy solotenan'ny fiangonana presbiteriana iray nilaza fa tafahoatra loatra ny tsy famelana hizara komino ho an'ny fiangonana rehetra satria araka ny fanazavany, ny fombafomban'ny fiangonana presbiteriana dia tsy miteraka loza mety hampihanaka ny aretina satria mampiasa fitaovana manokana ho an'ny isam-batan'olona sy fitaovana fanary izy ireo.

Nilaza ireo vondrompinoana fa matetika ny fanjakana no tsy nampihatra ireo fepetra takiana amin'ny fisoratana anaranaary tsy nanda ireo fangatahana hisoratra anarana.

Nilaza hatrany ny mpitondra fivavahana, ao anatin'izany ireo solontenan'ny Vahao ny Oloko, fa vokatry ny tsy fampiharan'ny fanjakana araka ny tokony ho izy ny lalàna momba ny asa dia misy ny mpampiasa manery ny mpiasany hiasa mandritra ny andro fanatontosana fanompoampivavahana. Misy ivon-toerana mpanome fiahiana sosialy mpandray fitarainana avy amin'ny mpisia, sy ny vondrona sendikaly sasany nanohy nilaza fa misy ireo mpampiasa tsy nanaja ny fepetra voalazan'ny fehezan-dalàna momba ny asa mikasika ny fiatoana amin'ny asa mandritra ny 24 ora isan-kerinandro, izay nisy nisy fiantraikany tamin'ny fahafahan'ny mpisia sasany amina orinasa namonjy fotoam-pivavahana.

Nilaza ny mpitarika ny Fikambanana Silamo Malagasy fa mbola misy ihany ny Silamo milaza fa sahirana maka antontan- taratasy amin'ny biraom-panjakana toy ny kara-panondro sy pasipaoro noho ny anaran'izy ireo izay toa tsy Malagasy no fahenoana azy. Nitatitra izy ireo ny amin'ny fanakantsakanana sy fanesoana ataon'ireo tompon'andraiki-panjakana azy ireo, izay mihevitra azy ho vhiny nefo dia manana kara-panondrom-pirenena ara-dalana izy ireo.

Mbola nomen'ny Televiziona Nasionaly Malagasy – izay an'ny fanjakana – fotoana tsy andoavam-bola handefasana fandaharana ny Advantista mitandrina ny andro fahafito, ny katolika, ny loteranina, ny anglikana sy ny presbiterana isaky ny faran'ny herinandro, ary ny

silamo indray mande isan-kerinandro. Mandritra ny Ramadan dia mbola mahazo ampaham-potoana fanampiny ireo Silamo handefasana fandaharana. Nahazo ampaham-potoana tsy andoavam-bola nadefasana fotoam-pivavahana isa-maraina tao amin'ireo haino aman-jerim-panjakana ny Vahao ny Oloko nandritra ny hamehana ara-pahasalamana noho ny COVID ary nanohy nandefa fandaharana tao aorina'ny fisokafan'ny fiangonana indray.

Fizarana III. Momba ny fanajana ny fahalalahana ara-pivavahana eo anivon'ny fiarhamonina

Nitatitra ny mpikambana ao amin'ny fiarhamonina Silamo fa matetika izy ireo no ampifangaroan'ny olona amin'ny Islamista sy ny silamo mahery fihetsika. Ny tompon'andraikitra silamo hafa kosa dia nitatitra fa tsara ny fifandraisan'ny olona avy ao amin'ny fiarhamonina silamo misy azy sy ireo antokom-pivavahana hafa eo amin'ny firenena.

Misy amin'ireo mpivavaka amin'ny fiangonana protestanta evanjelika sasany, indrindra ireo izay mitandrina ny Sabata amin'ny andro Asabotsy, no nilaza fa tsy tafiditra hiasa ary heveriny fa noho ny antoko-pivavahana misy azy ny antony. Nisy mpitarika fivavahana amin'ny fiangonana evanjelika iray ao Antananarivo nilaza fa nisy vehivavy maromaro mpivavaka ao aminy nampiharan'ny vadiny heriseta satria tsy nifanaraka tamin'ny eritreriny ny antoko-pinoan'ilay vehivavy vadiny.

Nilaza ireo tompon'andraikitra silamo fa afaka nankalaza ny Aïd al-Adha ny ankamaroan'ireo silamo. Misy mpampiasa sasany ivelan'ny renivohitra nanery ireo mpiasa silamo hiasa mandritra ireo andro tsy fiasana silamo ofisialy.

Nilaza ireo solontenan'ny vondrom-pivavahana sasany fa nahita vokatra tsara tsy nampoizina avy amin'ireo fameperana noho ny COVID-19, isan'izany ny famelan'ny fanjakana hampiasa fitaovan-tserasera isankarazany nahafahana nanaraka fotoam-pivavahana avy lavitra.

Fizarana IV. Politikan'ny Fitondrana Amerikana sy ny fandraisany andraikitra

Nihaona matetika tamin'ny tompon'andraikitra ao amin'ny fanjakana ireo tompon'andraikitra ao amin'ny masoivoho nifanmpidinika ireo olana mahazo ny antokom-pivavahana samihafa, ao anatin'izany ny tsy fananana firenena.

Ny 22 Oktobra, nisy ny latabatra boribory nampitain-davitra nokarakarain'ny masoivoho ho an'ireo mpitontra fivavahana samy hafa, izay nireshana ny fiantraikan'ny COVID-19 teo amin'ny fainam-pivavahana teo amin'ny firenena.

Nizara ny zavatra niainan'izy ireo sy naneho hevitra ireo mpandray anjara mikasika ireo fomba hafa nahafahany niaina ny finoany rehefa nakaton'ny fanjakana ireo toeram-pivavahana nandritra ny hamehana ara-pahasalamana. Ankoatra izay, nifanmpiresaka tsy tapaka tamin'ireo mpitontra fivavahana ny tompon'andraikitra ao amin'ny masoivoho, indrindra nandritra ny hamehana ara-pahasalamana, nireshana mikasika ny fiantraikan'ireo fepetra mifandraika amin'ny COVID-19. Nihaona tamin'ireo vondrona miaro ny zon'olombelona ihany koa ireo

tompon'andraikitra ao amin'ny masoivoho ary niresaka mikasika ireo olana manodidina ny fahalalahana ara-pivavahana.
